

опису значення мовних одиниць за допомогою семантичної мережі, яка показує, що всі значення слова не випадкові і не довільні, а семантично пов'язані між собою. Таким чином, кожне значення може утворити одне або кілька нових, в кінцевому рахунку, що утворюють ланцюг (chain) або мережу (network) значень мовної одиниці. Слід зазначити, що ідея цепочечной організації значення плідно вивчалася і вітчизняними лінгвістами.

Таким чином, в семантичній структурі фразового дієслова можна виділити різні групи значень, які можуть бути як загальними так і термінами. Фразові дієслова отримали широке вживання в юридичних документах, однак, не отримали такого поширення як, наприклад, в мові ЗМІ. Причина цього є те, що такі дієслова виконують потрібну функцію в мові, завдяки стислості і в той же час великої виразності. Що ж стосується юридичних документів, то очевидно, що фразові дієслова в них не мають експресивного забарвлення. Мова документів не потребує яскравості і виразності. Тут функція фразового дієслова - вираз думки коротко та лаконічно.

Декусар Г. Г.
старший викладач
(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)

ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ВИЩИХ ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ НЕМОВНОГО ПРОФІЛЮ

Мінливі реалії сучасного світу вимагають таких же змін в освітніх системах. Тому тема інновацій стає важливою для всієї системи освіти, що зокрема відноситься і до методів викладання іноземної мови. Нажаль, система освіти на даному етапі займає «наздоганяючу позицію» по відношенню до економіки, техніки, технологій, хоча освіта повинна прогнозувати майбутню діяльність спеціаліста та підготувати його до цієї діяльності [1]. Сучасна методика викладання іноземних мов пропонує нам широкий вибір концепцій навчання, методів та технологій – як традиційних так і новаторських. Розробники навчальних програм та педагоги віддають перевагу тим або іншим методам в залежності від цілей навчання, контингенту студентів, тривалості та інтенсивності навчального курсу та інших умов. При цьому кожен із методів навчання має свої переваги та недоліки, а успішність їх використання залежить від конкретних цілей та умов навчання. Потрібне оптимальне співвідношення традицій та інновацій, комплексне поєднання різноманітних технологій та методів викладання іноземної мови і для цього виникає необхідність використання комплексного підходу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить, що питання впровадження інноваційних підходів у вищій школі активно досліджуються закордонними та вітчизняними вченими: В. Андрущенко, М. Артюшиною, Ю. Бистровою, І. Дичківською, В. Кременем, А. Кузьмінським, В. Луговим,

В. Морозовим, Г. Романовою, П. Саухом, Т. Туркот, О. Фатхутдіновою, Д. Чернілевським та іншими. Інноваційні зміни у вивченні та викладанні іноземної мови студентам вищих навчальних закладів розглядаються у працях українських науковців А. Біліченко, Л. Вікторової, Г. Корсуна, Ю. Полікарпової, О. Пономарьової, Ю. Руднік, Л. Шевчук та інших. Окремі аспекти застосування інноваційних методів навчання іноземним мовам досліджувались А. Біліченко (особливості використання окремих інноваційних методів навчання при вивченні іноземної мови), А. Верзіною (можливості використання інноваційних методів оволодіння іноземною мовою для спеціальних цілей), О. Заболотною (особливості впровадження інноваційних технологій викладання іноземних мов в умовах інтернаціоналізації освітнього простору), Г. Корсуном (можливості підвищення якості викладання англійської мови, спираючись на досвід країн Європейського Союзу) та іншими.

Проте і на сьогодні питання комплексного підходу при запровадженні інноваційних методів та технологій викладання іноземних мов у вищих закладах освіти залишаються недостатньо дослідженими, тому основною метою даної наукової роботи є обґрунтування доцільності використання комплексного підходу при запровадженні інноваційних методів та технологій викладання іноземних мов у вищих закладах освіти немовного профілю.

В даний момент зберігається потреба у подальшій розробці питання впровадження у навчальний процес сучасних інтернет-технологій, особливо у сфері вищої професійної освіти. Виникає потреба в організації спеціальної роботи з інформацією. Сьогодні існує велика кількість інтернет-ресурсів, де є матеріал для потенційного використання у навчальних цілях.

Однією з сучасних технологій, які дозволяють спеціально організовувати пізнавальну діяльність студентів в умовах безперервно зростаючої кількості інформації та появи доступних навчальних інтернет-ресурсів є **технологія веб-квестів**.

Веб-квест є таким методом навчання, використовуючи який студенти різних рівнів приймають участь у виконанні певного завдання, в якому застосовуються заздалегідь підготовлені для цього Інтернет-ресурси [2].

Великий інтерес являє собою і **технологія бінарних занять**. Техніка бінарного заняття полягає в тому, що в одному проекті поєднуються різні дисципліни. Наприклад, для розкриття теми «Адміністративні правопорушення у країнах Європи» потрібні знання з різних наук: юриспруденції, права, країнознавства, історії, економіки, іноземної мови. Відтворення реальної ситуації дозволяє студентам не тільки використовувати знання з різних галузей наук, але й потренуватися в практичних діях, отримати навички взаємодії.

На міждисциплінарності та синергетичному підході заснована така освітня технологія як **проект**. Проектну діяльність визначають, як пошукову та дослідницьку діяльність, яка передбачає не просто досягнення того чи іншого результату, що оформлено у вигляді конкретного практичного виходу, але й організацію процесу досягнення цього результату.

Традиційно застосовуються у навчанні **кейс-технології** (навчання на прикладі конкретних випадків). Кожний кейс містить вправи, які забезпечують активацію чотирьох компонентів, що виділяються при навчанні іншомовному говорінню: мотиваційного, процесуального, результативного та рефлексивного [3]. Вправи можна поділити на три групи: 1) спрямовані на забезпечення студентів навчально-мовленнєвою ситуацією, темою, проблемою; 2) спрямовані на підготовку дискусій, проєктів, брейнстормінгів; 3) контрольного характеру.

Ще одним високоефективним новітнім методом навчання виступає **використання учбового «портфелю»** в процесі навчання у вищому навчальному закладі, бо він є засобом підвищення рівня самостійності студентів у навчальній діяльності та їх професійно-особистісного розвитку [4]. Під час його складання відбувається поетапна документована фіксація досягнень студента. Студенту надається можливість проявити не тільки свої мовні навички, але й навички спілкування та саморефлексії. Під час навчання акцент робиться як на навчальному процесі, так і на результаті роботи; необхідна висока творча та пізнавальна активність студента: він вчиться презентувати результат своєї роботи; студент виконує нову роль по відношенню до себе та до партнерів по навчанню – роль вчителя, що оцінює; підвищується мотивація навчання, бо студент відчуває себе реальним учасником навчального процесу.

До інноваційних форм самостійної роботи студентів також відносять **систему електронного навчання, e-Learning** на основі віртуальної навчальної платформи Moodle (повна назва – Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment). Електронна платформа Moodle є сучасною інформаційною та комунікаційною технологією, яка зараз активно використовується при навчанні іноземним мовам. Цю платформу можна використовувати як на аудиторних, так і на позааудиторних заняттях. Ця система дозволяє об'єднати навчальний процес та самостійну роботу студентів в єдине ціле. При розробці та проведенні занять в системі Moodle викладач використовує набір елементів курсу, до якого входять глосарій, ресурс, завдання, форум, урок, тест, тощо. Для досягнення цілей та задач конкретних занять викладач може застосовувати різні елементи курсу, поєднуючи їх [5].

Сучасний стан викладання іноземних мов можна охарактеризувати як стан боротьби між традиційними методами та інноваціями. Без сумніву, превалювання одного типу викладання призведе до крайності. Якщо традиції превалюють над новими тенденціями, тоді відбувається стагнація, застій науці та практиці, але якщо в гонитві за інноваціями ми будемо забувати традиції, то науці буде нема на що спиратися [6]. Потрібне оптимальне співвідношення традицій та інновацій, комплексне поєднання різноманітних технологій та методів викладання іноземної мови і для цього виникає необхідність використання комплексного підходу.

Комплексний підхід у викладанні іноземної мови може бути представлено таким чином: 1. Саме навчальний процес (викладач навчає

студентів); 2. Самостійна робота студентів (студент працює самостійно викладач контролює); 3. Творча (позааудиторна) робота студентів (сумісна робота викладача та студентів). Велику та головну роль в процесі навчання відіграє викладач. Він виступає зв'язуючою ланкою між дисципліною, що викладається, та студентами. Але в наш час це не є його головним завданням. Недостатньо просто передати знання з підручника студентові, необхідно зацікавити студента не тільки в отриманні цих знань, але й в їх засвоєнні та подальшому використанні на практиці. Перед викладачем постають як мінімум дві проблеми: по-перше, у студентів може бути низький рівень володіння іноземною мовою, і через те виникає небажання вивчати її. По-друге, студенти не бажають вивчати іноземну мову, вважаючи її не основною профільною дисципліною. Отже, першочерговою метою є не навчання дисципліні, а залучення у самий процес навчання. Студенти повинні бути зацікавлені та мотивовані на вивчення іноземної мови. Мотивація грає значну роль і дуже впливає на результат. Вона може бути як внутрішньою, так і зовнішньою. Цілком природно, що у студентів превалує зовнішня мотивація: здати залік або екзамен, отримати диплом тощо. Але найважливішим у вивченні іноземної мови є розвиток внутрішньої мотивації. Для цього студенти повинні точно знати, з якою метою вони вивчають мову, де і коли вони зможуть застосувати її на практиці. Виходячи з цього, можна зробити такий висновок: викладач був і залишається основною ланкою в навчальному процесі і на його плечах зараз подвійне навантаження – зацікавити, залучити до процесу і зрештою – навчити володіти іноземною мовою, а для цього, в свою чергу, потрібні такі технології, які були б ефективними та готували би студентів до майбутньої професійної діяльності.

Бібліографічні посилання:

1. Краевский В.В. Науки об образовании и наука об образовании (мето- дологические проблемы современной педагогики) // Вопросы философии. 2009. №3. С. 77-83.
2. Воробьев Г.А. Веб-квест технологии в обучении социокультурной компетенции (английский язык, лингвистический вуз): дис. ... канд. пед. наук. Пятигорск, 2004.
3. Ниязова А.Е. «Кейсовый метод» в обучении иноязычному говорению учащихся седьмых-восьмых классов // Методики обучения иностранным языкам в средней школе. СПб.: КАРО, 2006. С. 109-150.
4. Европейский языковой портфель. URL: <http://methods.ucoz.ru/publ/12-1-0-29>
5. Erben T., Van R., Castaneda M. Teaching English Language Learners through Technology. Routledge, New York. 2009. P. 138.
6. Морозов В. Філософія впровадження інновацій у педагогічний процес // Вісник Інституту розвитку дитини. Сер.: Філософія, педагогіка, психологія, 2014. – Вип. 33. – С. 37-43.